Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central, (judecător: Eduard BALAN)
dosarul nr.2a-1318/25 *(nr.2-25088146-03-2a-28102025)*

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

24 martie 2026 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecători Natalia Costaș și Ivan Parii
Grefier Radmila Roșca

examinând în ședință publică, apelul declarat de SA „RED-Nord" împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 august 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Ursu Angela către SA „RED-Nord", privind anularea parțială a ordinului de sancționare disciplinară, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

Reclamanta Ursu Angela, prin intermediul avocatului Sanduleac Diana, la data de 20.06.2025 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SA „RED-Nord" privind anularea parțială a ordinului de sancționare disciplinară, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, este angajată la SA„RED-Nord" din 12.01.2023 unde activează și în prezent în funcție de șef STEEE care a fost numită prin acordul nr.214 din 17.08.2023 unde a activat fără a avea careva încălcări a regimului de lucru și fără a avea careva sancțiuni disciplinare.

La data de 05.05.2025 de către reprezentanții pârâtului SA„RED-Nord" a fost emis ordinul nr.S-8 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în baza căruia i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment pe motivul că, Ursu Angela a depășit atribuțiile de serviciu care au constat în darea indicațiilor verbale personalului SEEE în oficiile societății pentru a citi indexul curent al contoarelor la consumatorii non casnici pentru luna decembrie 2024, în luna ianuarie 2025 la data de 2, 3 și 6 pe când citirea datelor trebuia realizată până la data de 31.12.2024, pentru a diminua artificial consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețelele OSD pentru luna decembrie 2024 și cumulativ pentru anul 2024.

Ca urmare celor arătate, a menționat că, nu este de acord cu ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment și consideră că, acest ordin a fost emis cu încălcarea prevederilor art.206 Codul muncii. De către pârât nu a fost demonstrat faptul că, Ursu Angela a încălcat într-un careva mod disciplina muncii, adică nu a depășit atribuțiile de serviciu cum este

indicat în ordinul contestat pentru a fi atrasă la răspundere disciplinară. Mai mult decât atât, la partea pârâtă nu sunt acte interne unde sunt stipulate clar procedura de citire a contoarelor, perioada precum cine este responsabil de citirea datelor și întocmirea acestor grafice cum ar fi ordinul nr.12/1 din 29.01.2024.

În susținerea poziției sale, reclamantul a subliniat că, conform doctrinei dreptului muncii, pentru ca o sancțiune disciplinară să existe, urmează să fie întrunite trei elemente constitutive: fapta ilicită, rezultat periculos și legătura cauzală dintre fapta ilicită și rezultatul periculos. În situația descrisă acțiunile lui Ursu Angela nu conțin aceste trei elemente obligatorii pentru atragerea la răspunderea disciplinară a unui angajat, circumstanțe din care consideră că ordinul nr.S-8 din 05.05.2025 prin care a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment este ilegal.

Consideră că, la emiterea acestui ordin au fost încălcate și prevederile art.209 Codul muncii, or, presupusa abatere disciplinară a fost constatată la 27.02.2025 când V.Moroșan a depus un demers pe numele directorului unde a fost informat despre această presupusă încălcare, respectiv de la data de 27.02.2025 și până la data de 05.05.2025 când a fost emis ordinul prin care a fost aplicată în privința lui Ursu Angela sancțiune disciplinară sub formă de avertisment a trecut un termen mai mare decât cel prevăzut la art.209 alin.(1) Codul muncii.

A relevat că, reclamanta după cum prevede legislația în vigoare, a formulat explicații scrise unde a fost descris minuțios procesul de colectare a datelor de la contoare și cine este responsabil de acest fapt, însă cele menționate de Ursu Angela nu au fost luate în considerație.

În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu a cărei durată nu poate depăși o lună, în litigiul dat ancheta de serviciu a durat mai mult de o lună, fapt care a dus la încălcarea prevederilor art.208 alin.(2) Codul muncii.

Reclamanta Ursu Angela a solicitat anularea ordinului nr.S-8 din 05.05.2025 în baza căruia în privința lui Ursu Angela a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment, încasarea din contul pârâtului SA „RED-Nord” a prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată în mărime de 7 200 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 august 2025 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Angela către SA „RED-Nord” privind anularea parțială a ordinului de sancționare disciplinară, încasarea prejudiciului moral, și compensarea cheltuielilor de judecată.

- s-a anulat parțial ordinul nr.S-8 din 05 mai 2025 a SA „RED-Nord” cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Ursu Angela.

- s-a încasat de la SA „RED-Nord” în beneficiul lui Ursu Angela prejudiciul moral în mărime de 3000 (trei mii) lei. Se încasează de la SA „RED-Nord” în beneficiul lui Ursu Angela suma de 6200 (șase mii două sute) lei drept compensare a cheltuielilor de judecată.

- s-a încasat de la SA „RED-Nord” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 450 (patru sute cincizeci) lei.

Solicitarea apelantului:

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 5 august 2025 SA „RED-Nord” a contestat hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 august 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Ursu Angela.

Argumentele apelantului:

În motivarea cererii de apel, SA „RED-Nord” a invocat că, instanța de fond nu a constatat complet circumstanțele importante ale cauzei, a apreciat eronat probele și a aplicat greșit normele de drept material și procedural.

Potrivit apelului, sancțiunea disciplinară aplicată Angelei Ursu a avut la bază mai multe note explicative și demersuri interne, din care ar rezulta că aceasta, împreună cu alte persoane cu funcții de conducere, ar fi dispus verbal personalului să efectueze citirea indicilor contoarelor consumatorilor noncasnici pentru luna decembrie 2024 în primele zile ale lunii ianuarie 2025, și nu la 31 decembrie 2024, fapt care ar fi dus la diminuarea artificială a consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică raportate pentru anul 2024. În apel se menționează că această practică a afectat indicatorii întreprinderii și a generat cheltuieli suplimentare pentru procurarea energiei electrice.

Apelanta a făcut trimitere la declarațiile și notele explicative ale mai multor angajați și șefi de oficii teritoriale, care au confirmat că au primit indicații verbale privind modificarea perioadei de citire a contoarelor.

Totodată, societatea a susținut că, abaterea disciplinară și vinovăția Angelei Ursu au fost confirmate și prin concluziile Comisiei de anchetă de serviciu constituite prin ordin intern. În opinia apelantei, ordinul de sancționare respecta toate cerințele prevăzute de Codul muncii, inclusiv descrierea faptelor imputate, temeiurile de drept și modalitatea de contestare.

SA „RED-Nord” a criticat concluzia instanței de fond privind pretinsa nulitate a sancțiunii disciplinare din cauza depășirii termenului de desfășurare a anchetei de serviciu. Societatea a arătat că, termenul putea fi prelungit în funcție de complexitatea cazului și că legislația muncii permite desfășurarea anchetei pe durata de până la o lună.

De asemenea, apelanta a susținut că, termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare trebuia calculat din momentul finalizării anchetei de serviciu și al constatării complete a abaterii disciplinare, respectiv din 10 aprilie 2025, iar ordinul de sancționare din 05 mai 2025 a fost emis în interiorul termenului legal.

În continuare, societatea a contestat și concluzia instanței de fond referitoare la incompatibilitatea membrilor Comisiei de anchetă, argumentând că, persoana care formulează o sesizare poate face parte din comisie și că aceasta nu are rol decizional, ci doar unul consultativ.

Potrivit apelantei, decizia finală privind sancționarea disciplinară a aparținut directorului general, iar membrii comisiei doar au formulat propuneri.

În final, SA „RED-Nord” a reiterat că, instanța de fond a recunoscut practic existența abaterii disciplinare și culpa salariatei Angela Ursu, însă a dispus anularea ordinului exclusiv din motive procedurale.

Prin urmare, apelanta a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Bălți și respingerea integrală a pretențiilor formulate de Angela Ursu privind anularea ordinului de sancționare disciplinară, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

Reprezentantul intimatei Angela Ursu, avocatul Diana Sanduleac, în ședința instanței de apel a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar, a declarat că, responsabili de citirea datelor de contor sunt directorii filialelor, Angela Ursu neavând atribuții directe să dea altor angajați careva indicații. În acest sens, a mai declarat că, martorii nu au afirmat că au primit careva indicații verbale de la Angela Ursu, acest fapt fiind invocat de către reprezentantul apelantului/pârât.

Intimata Angela Ursu și apelanta SA „RED-Nord”, în ședința instanței de apel, nu s-au prezentat, procedura citării legale fiind respectată.

Astfel, Colegiul a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părților neprezente şi a dispus examinarea cauzei în absența lor, prin prisma dispozițiilor 379 alin. (2) Cod de procedură civilă. Or, impedimente în acest sens nu s-au stabilit.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și în ședința de judecată în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

Apelantul SA „RED-Nord”, la data de 15 august 2025, a depus cerere de apel (f.d.114) împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 august 2025 (f.d.105), astfel Colegiul constată apelul ca fiind declarat în termen.

În temeiul art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, *instanța de apel, după de judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe*.

Potrivit art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă, *(1) instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.*

În conformitate cu prevederile art.118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a*

pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Art.121 Cod de procedură civilă prevede că, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului,* iar art. 130 alin.(1) al aceluiaşi act normativ prevede că, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, *o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.*

Colegiul civil, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile art. 238-241 CPC constată că, dispozițiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat şi elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit materialului probator anexat la dosar, se atestă faptul că, la data de 12.01.2023 între SA „RED-Nord" în calitate de angajator și Ursu Angela în calitate de salariat a fost încheiat contractul individual de muncă nr.14, prin care reclamanta a fost angajată în calitate de economist cat.I în cadrul Serviciului Economic, Grupul de analiză și planificare a energiei electrice, pe o durată nedeterminată (f.d.8-9).

Prin ordinul SA „RED-Nord" nr.408-c din 17.08.2023, Ursu Angela a fost transferată cu consimțământul acesteia în funcție de șef al Serviciului tranzacționare și evidență a energiei electrice, cu stabilirea salariului lunar de funcție în mărime de 27 905 lei, cu începere de la 17.08.2023, la aceeași dată între părți fiind încheiat și acordul nr.214 din 17.08.2023 de modificare al contractului individual de muncă nr.14 din 12.01.2023 (f.d.10,31,32).

Potrivit fișei de post aprobată de directorul interimar al SA „RED-Nord", în atribuțiile de serviciu ale șefului Serviciului Tranzacționare și Evidență a Energiei Electrice SA „RED-Nord" intră: 1.Prezentarea/coordonarea cu furnizorul central de energie electrică, OST a solicitărilor lunare/anuale privind volumul consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețeaua de distribuție; 2.Planificarea achizițiilor de energie electrică necesară pentru acoperirea consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețeaua electrică de distribuție a SA„RED-Nord" pentru fiecare interval de dispecerizare al zilelor de livrare, premergătoare lunii de livrare, prezentând solicitarea furnizorului central de energie electrică și informând OPEE/OST; 3.Determinarea preventivă a dezechilibrelor pozitive/negative, conform cerințelor RPEE, realizate prin calcule bazate pe valorile planificate și notificate de către operatorul

sistemului de transport (PNC) precum și valorile efective înregistrate în timpul intervalului de livrare (PNM); 4.Validarea/contestarea valorii obligațiilor de plată pentru dezechilibrul negativ, respectiv valorii drepturilor de încasare pentru dezechilibrul pozitiv, pe fiecare interval de dispecerizare al lunii de livrare, conform notei de decontare lunară transmisă PRE, stabilită în baza prevederilor RPEE; 5.Coordonarea graficului de citire a indicațiilor echipamentelor de măsurare pentru luna/anul următor; 6.Prezentarea, coordonarea cu furnizorii a cantității de energie electrică distribuită consumatorilor finali racordați la rețeaua electrică de distribuție a SA„RED-Nord", respectiv și Actul/Factura pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice, prestat în baza tarifelor reglementate; 7.Prezentarea, coordonarea actului privind bilanțul de energie electrică al rețelei electrice de distribuție SA„RED-Nord" și actul/factura pentru serviciul prestat de transport al energiei electrice în baza tarifului reglementat pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice aprobat de ANRE; 8.Comunicarea valorilor măsurate (PNM) agregate pentru toți participanții pieței angro a energiei electrice din teritoriul specificat de licență, conform RPEE; 9.Vizarea contractelor și a acordurilor adiționale la ele, inclusiv urmărirea îndeplinirii obligațiilor contractuale, atât de întreprindere cât și de partenerii acesteia: contractul de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea necesarului consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețeaua electrică de distribuție; - contractul de echilibrare; - contractul de prestare a serviciilor de dispecerizare și transport a energiei electrice și puterii electrice; - contractul privind achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile pentru producătorii eligibili ale căror centrale electrice sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție SA„RED-Nord"; 10.Prezentarea rapoartelor de activitate a SA„RED-Nord" în termenele stabilite de Instrucțiunea cu privire la raportările titularilor de licență din sectoarele electroenergetic și termoenergetic către ANRE asigurându-se calitatea și veridicitatea informației; 11.Prezentarea informației necesare la organele superioare și subdiviziunile structurale ale SA„RED-Nord"; 12.Analizarea, avizarea, emiterea punctelor de vedere, implementarea și asigurarea respectării reglementărilor emise de ANRE, Ministerul Energiei și OPEE privind aspectele legate de evidența și tranzacționarea energiei electrice (f.d.11-13, 33-35).

La data de 27.02.2025 de către inginerul superior Serviciul OSE Moroșan Viorel, a fost depus un demers pe numele directorului general SA „RED-Nord" prin care s-a adus la cunoștința conducerii întreprinderii despre faptul că, în baza analizei efectuate a indicilor de producere din oficiile municipal/raionale a SA„RED-Nord" pentru ianuarie 2025, s-a constatat o majorare a consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele operatorului sistemului de distribuție (OSD) din oficiile – Bălți – 7,04% (ianuarie 2024-6,13%), Edineț – 12,89% (ianuarie 2024-11,10%), Rezina – 9,64% (ianuarie 8,22%), ce a dus la cheltuieli suplimentare nejustificate la achitarea energiei electrice, procurate pentru acoperirea consumului tehnologic de către OSD. Ulterior s-a constatat că personalul SEEE din oficii au primit indicații verbale de la șef DPST Victoria Tcaci și șef STEEE Angela Ursu pentru a citi indexul curent a contoarelor la consumatorii noncasnici pentru luna decembrie 2024, în luna ianuarie 2025 la data de 02,03 și 06 ianuarie 2025, necesar fiind a citi indexul la data de 31.12.2024, ora CET, pentru a diminua

artificial consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețelele OSD pentru luna decembrie 2024 și cumulativ anual 2024. Ca rezultat, în oficiile nominalizate pentru luna ianuarie 2025 s-a micșorat cantitatea de energie distribuită consumatorilor finali și s-a majorat consumul tehnologic și pierderile de energie electrică. Suplimentar, a comunicat că asupra personalului SEEE din oficii, de către șef DPST Victoria Tcaci a fost efectuat presing psihologic pentru a modifica forțat graficul de citire a indicilor contoarelor. Astfel, pentru încălcările admise de către șef DPST Victoria Tcaci și șef STEEE Angela Ursu a actelor normativ/legislative în vigoare, a solicitat de a iniția anchetă de serviciu, cu suspendarea din funcție a dnei Victoria Tcaci și dnei Angela Ursu pe perioada anchetei de serviciu, cu ulterioara atestare a personalului dat, privind competențe corespunzătoare postului ocupat (f.d.44).

La aceeași dată 27.02.2025, la SA „RED-Nord" a fost înregistrată pe numele directorului general o notă explicativă din partea șefului Oficiu Municipal Bălți Popovici Ghenadie „Cu privire la depășirea consumului tehnologic și pierderilor de energie electrică" prin care a informat că, reieșind din informația inginerului cat.I dnei D.Zaharia, la data de 16.12.2024 în cadrul ședinței organizată de Serviciul DPST, la care dânsul personal nu a fost invitat, s-a primit indicații în mod verbal din partea șefului DPST referitor la citirea indicațiilor de facto la consumatorii non casnici la data de 2,3,6 ianuarie 2025, adică codul 1.8.0 pentru facturarea unui volum mai mare de kWh și încadrarea în normativul anual de 7,45% a întreprinderii SA„RED-Nord" pentru anul 2024. Din aceste considerente a fost imposibilă încadrarea în normativele din luna ianuarie 2024. Ordinul nr.45-1 din 17.02.2025 „Cu privire la aprobarea nivelului mediu lunar și anual SA„RED-Nord" a fost primit la data de 20.02.205 de aceea și normativul dat pe luna ianuarie nu corespunde conform cerințelor ordinului dat (f.d.45).

Prin ordinul directorului general al SA „RED-Nord" nr.57/I din 03.03.2025, s-a ordonat constituirea anchetei de serviciu pentru verificarea faptelor menționate în demersul dlui Viorel Moroșan, inginer superior SOSE și în Nota explicativă a dlui Ghenadii Popovici, șeful Oficiului mun.Bălți, în următoarea componență: Sergiu Visterniceanu – președintele comisiei; Viorel Corbu – membru al comisiei; Alexandru Arhipov – membru al comisiei, Viorel Moroșan – membru al comisiei; Sergiu Boca – secretar, membru al comisiei, iar începând cu data semnării prezentului ordin comisia, în termeni restrânși urmând să efectueze verificarea modului de organizare a citirii indicațiilor contoarelor la consumatorii non casnici în luna ianuarie 2025, pentru luna decembrie a anului 2024 (f.d.51).

Prin solicitarea privind prezentarea explicației în formă scrisă, comisia de anchetă de serviciu constituită prin ordinul nr.57/I din 03.03.2025, a solicitat Șefului STEEE Ursu Angela să prezinte în termen restrâns o explicație scrisă cu privire la faptele menționate în demersul dlui V.Moroșan, inginer superior SOSE precum și să se expună în cadrul explicației și asupra faptelor menționate în nota explicativă a dlui Gh.Popovici, șef Oficiu mun.Bălți (f.d.54-55). Solicitarea în cauză a fost recepționată de Ursu Angela la 12.03.2025.

La data de 18.03.2025 Ursu Angela a prezentat către comisia de anchetă de serviciu explicația scrisă în care a menționat că Serviciul Tranzacționare și Evidență a Energiei Electrice nu este responsabil pentru nivelul consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în

rețeaua electrică de distribuție. De asemenea a menționat că gestionarea consumului tehnologic și a pierderilor (CPT) în rețeaua electrică de distribuție nu intră în atribuțiile sale ca șef al STEEE. Mai mult, personalul din oficiile raionale/municipale la care se face referire în demers nu se află în subordinea sa. Prin urmare, faptele imputate nu sunt relevante pentru activitatea sa și nu pot fi atribuite responsabilității sale (f.d.56-58).

În urma explicației prezentate de Ursu Angela, membrul comisiei de anchetă Moroșan Viorel în cadrul anchetei de serviciu a prezentat o notă explicativă prin care a considerat explicațiile lui Ursu Angela nefondate (f.d.61-62).

Prin demersul președintelui comisiei de anchetă de serviciu din 28.03.2025, înaintat pe numele directorului general SA„RED-Nord", s-a solicitat prelungirea termenului de activitate a comisiei de anchetă de serviciu până la data de 11.04.2025 având în vedere că membrii comisiei de anchetă V.Corbu și A.Arhipov se află în concediu de odihnă/medical, demers care la 31.03.2025 a fost acceptat (f.d.71).

Potrivit procesului-verbal din 10.04.2025 privind rezultatele activității comisiei de anchetă de serviciu, constituită prin ordinul nr.57/I din 03.03.2025 la care s-au examinat faptele descrise în demersul dlui V.Moroșan, inginer SOSE și în nota explicativă a dlui Gh.Popovici, șef Oficiul mun.Bălți, urmare a analizei materialelor acumulate, comisia de anchetă a constatat faptul depășirii atribuțiilor de serviciu în privința șefei DPST Victoria Tcaci și șefei STEEE Angela Ursu care au constat în darea indicațiilor verbale personalului SEEE din oficiile societății pentru a citi indexul curent al contoarelor la consumatorii noncasnici pentru luna decembrie 2024, în luna ianuarie 2025 la data de 2,3 și 6 pe când citirea datelor trebuia realizată până la data de 31.12.2024 pentru a diminua artificial consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețelele OSD pentru luna decembrie 2024 și cumulativ pentru anul 2024. Comisia a decis a propune directorului general în temeiul rezultatelor anchetei de serviciu, aplicarea în privința salariatei Angela Ursu, șef STEEE, a sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment (f.d.66-70).

Prin ordinul SA „RED-Nord" nr.S-8 din 05.05.2025 „Cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare" a fost aplicat dnei Ursu Angela, șef STEEE, sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment (f.d.14-16, 41-43).

Nefiind de acord cu ordinul cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare nr.S-8 din 05.05.2025, reclamanta Ursu Angela, la data de 20 iunie 2025 a formulat cerere de chemare în judecată către SA „RED-Nord", solicitând anularea ordinului respectiv în baza căruia în privința sa a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment, încasarea prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei precum și a cheltuielilor de judecată (f.d.5-6).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 august 2025 s-a anulat parțial ordinul nr.S-8 din 05 mai 2025 a SA „RED-Nord" cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Ursu Angela, s-a încasat de la SA „RED-Nord" în beneficiul lui Ursu Angela prejudiciul moral în mărime de 3000 lei și suma de 6200 lei drept compensare a cheltuielilor de judecată, s-a încasat de la SA „RED-Nord" în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 450 lei (f.d.117-122).

În motivarea soluției, instanța de fond a reținut că, potrivit principiului general de drept administrativ și disciplinar „Nemo iudex in causa sua” — nimeni nu poate fi judecător în propria cauză. Astfel, inginerul superior al Serviciului OSE Moroșan Viorel, fiind autorul demersului și apoi membru al comisiei de anchetă care a verificat faptele semnalate chiar de el, practic și-a examinat propria plângere și a participat la luarea deciziei care confirmă sau infirmă propriile acuzații, iar acest lucru încalcă grav principiul imparțialității și obiectivității procedurii. Totodată, depășirea termenului prevăzut la art.208 alin.(2) Codul muncii reprezintă o procedură viciată și prin urmare atrage nulitatea sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment aplicată salariatei Ursu Angela.

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 5 august 2025 SA „RED-Nord” a contestat hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 august 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Ursu Angela (f.d.132-135).

Conform art.5 Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Potrivit art.4 Codul muncii*, raporturile de muncă şi alte raporturi legate nemijlocit de acestea sînt reglementate de Constituţia Republicii Moldova, de prezentul cod, de alte legi, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, şi anume de: a) hotărîrile Parlamentului; b) decretele Preşedintelui Republicii Moldova; c) hotărîrile şi dispoziţiile Guvernului; d) actele referitoare la muncă emise de Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale, de alte autorităţi centrale de specialitate, în limita împuternicirilor delegate de Guvern; e) actele autorităţilor publice locale; f) actele normative la nivel de unitate; g) contractele colective de muncă şi convenţiile colective; precum şi h) de tratatele, acordurile, convenţiile şi alte acte internaţionale la care Republica Moldova este parte.*

În temeiul art.9 alin.(1) Codul muncii*, salariatul are dreptul: l) la apărare, prin metode neinterzise de lege, a drepturilor sale de muncă, a libertăţilor şi intereselor sale legitime; m) la soluţionarea litigiilor individuale de muncă şi a conflictelor colective de muncă, inclusiv dreptul la grevă, în modul stabilit de prezentul cod şi de alte acte normative; n) la repararea prejudiciului material şi a celui moral cauzat în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de muncă, în modul stabilit de prezentul cod şi de alte acte normative.*

Art.10 alin.(2) lit.a),p),r) Codul muncii prevede că, *angajatorul este obligat: a) să respecte legile şi alte acte normative, clauzele contractului colectiv de muncă şi ale convenţiilor colective; b) să respecte clauzele contractelor individuale de muncă; p) să repare prejudiciul material şi cel moral cauzat salariaţilor în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de muncă, în modul stabilit de prezentul cod şi de alte acte normative; r) să îndeplinească alte obligaţii stabilite de prezentul cod, de alte acte normative, de convenţiile colective, de contractul colectiv şi de cel individual de muncă.*

Conform art.45 Codul muncii*, contractul individual de muncă este înţelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită*

specialitate, calificare sau funcţie, să respecte regulamentul intern al unităţii, dacă este elaborat şi aprobat de angajator, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.

Conform art.355 alin.(1) lit.a) Codul muncii, *cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă se depune în instanţa de judecată: a) în termen de 3 luni de la data cînd salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.*

Potrivit art.201 Codul muncii*, disciplina muncii reprezintă obligaţia tuturor salariaţilor de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convenţiile colective, cu contractele colective şi cu cele individuale de muncă, precum şi cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unităţii, dacă este elaborat şi aprobat de angajator.*

Art.206 alin.(1) Codul muncii statuează că, *pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice faţă de salariat următoarele sancţiuni disciplinare: a) avertismentul; b) mustrarea; c) mustrarea aspră; d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art.86 alin.(1) lit.g)-r)). Alin.(5) La aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul trebuie să ţină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise şi de alte circumstanţe obiective.*

În temeiul art.207 alin.(1) Codul muncii*, sancţiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcţie) a salariatului respectiv. Alin.(2) Salariaţilor care poartă răspundere disciplinară conform statutelor sau regulamentelor disciplinare şi altor acte normative li se pot aplica sancţiuni disciplinare şi de organele ierarhic superioare celor indicate la alin.(1).*

Dispozițiile art.208 alin.(1), (2) Codul muncii prevăd că, *pînă la aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicaţie scrisă privind fapta comisă. Explicaţia privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicaţia cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor. (2) În funcţie de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze şi o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăşi o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-şi explice atitudinea şi să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele şi justificările pe care le consideră necesare.*

Potrivit art.209 alin. (1) din Codul muncii*, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a se lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. Însă, sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a șase luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, iar în urma reviziei sau a controlului activității economico-financiare- după expirarea a doi ani de la data comiterii. În termenele indicate nu se include durata desfășurării procedurii penale.*

Iar art.210 alin.(1)-(3) Codul muncii stipulează că, *(1) sancţiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de*

fapt şi de drept ale aplicării sancţiunii; b) termenul în care sancţiunea poate fi contestată; c) organul în care sancţiunea poate fi contestată. (2) Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) de sancţionare, cu excepţia sancţiunii disciplinare sub formă de concediere conform art.206 alin.(1) lit.d) care se aplică cu respectarea art.81 alin.(3), se comunică salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unităţii (filială, reprezentanţă, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate – în termen de cel mult 15 zile lucrătoare şi produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor. (3) Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) de sancţionare poate fi contestat de salariat în instanţa de judecată în condiţiile art.355.

Conform art.327 alin.(1) Codul muncii, *(1) partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligaţiilor sale de muncă, un prejudiciu material şi/sau moral celeilalte părţi repară acest prejudiciu conform prevederilor prezentului cod şi altor acte normative.*

În conformitate cu art.329 din Codul muncii, *angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligaţiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părţi. Litigiile şi conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluţionează de instanţa de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.*

La caz, instanța de apel reține că, prin hotărârea contestată a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Angela Ursu, fiind anulată parțial sancțiunea disciplinară aplicată prin ordinul nr. S-8 din 05.05.2025, în partea ce ține de aplicarea avertismentului disciplinar reclamantei, cu încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Colegiul apreciază drept corecte concluziile instanței de fond referitoare la încălcarea procedurii disciplinare de către angajator, acestea fiind bazate pe interpretarea sistemică a prevederilor Codului muncii al Republicii Moldova și pe probele administrate în cauză.

În conformitate cu art. 208 alin.(2) Codul muncii, în funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. Norma legală este formulată imperativ, iar termenul stabilit de legiuitor constituie o garanție procedurală pentru salariat împotriva arbitrariului și tergiversării procedurii disciplinare.

Din materialele cauzei rezultă că, ordinul nr. 57/I din 03.03.2025 privind constituirea comisiei de anchetă de serviciu a fost emis la data de 03 martie 2025, iar procesul-verbal privind rezultatele activității comisiei de anchetă de serviciu este datat cu 10.04.2025. Astfel, ancheta disciplinară a fost desfășurată peste termenul maxim permis de art.208 alin.(2) Codul muncii.

Argumentele apelantei potrivit cărora termenul anchetei putea fi prelungit prin demersul președintelui comisiei ori în baza regulamentelor interne ale întreprinderii nu pot fi reținute. Normele regulamentare interne nu pot deroga de la dispozițiile imperative ale Codului muncii, act normativ cu forță juridică superioară. Prin urmare, prevederile Regulamentului intern invocate de apelantă nu justifică depășirea termenului legal al anchetei de serviciu.

Corect a reținut instanța de fond că, dispozițiile art.209 alin.(1) Codul muncii prevăd expres că, sancțiunea disciplinară se aplică imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării acesteia, fără a include timpul aflării salariatului în concediu anual, concediu de studii sau concediu medical.

Din actele cauzei rezultă că, angajatorul a luat cunoștință despre presupusa abatere disciplinară la data de 27.02.2025, odată cu înregistrarea demersului inginerului superior Morosan Viorel privind inițierea anchetei de serviciu. Cu toate acestea, ordinul nr. S-8 privind aplicarea sancțiunii disciplinare a fost emis abia la 05.05.2025, adică peste termenul de o lună prevăzut de lege.

Colegiul civil respinge argumentul apelantei precum că, termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare urma să curgă din momentul finalizării anchetei de serviciu. O asemenea interpretare ar lipsi de efect util dispozițiile art.209 Codul muncii și ar permite angajatorului să amâne discreționar aplicarea sancțiunii prin prelungirea cercetării disciplinare. Or, ancheta de serviciu reprezintă doar o etapă procedurală facultativă, iar desfășurarea acesteia nu suspendă și nici nu întrerupe termenul legal de aplicare a sancțiunii disciplinare.

În acest context, Colegiul civil apreciază ca una justificată concluzia instanței de fond potrivit căreia, sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment aplicată salariatei Ursu Angela de SA „RED-Nord” prin ordinul nr.S-8 din 05.05.2025 este lovită de nulitate absolută, or, acesta a fost emis cu încălcarea termenului stabilit la art.209 Codul muncii. Mai mult ca atît, însăși angajatorul a prevăzut în punctului 16 din Regulamentul cu privire la modul de organizare și desfășurare a anchetei de serviciu în cadrul SA„RED-Nord”, că ancheta de serviciu se desfășoară într-un termen de cel mult 10 zile lucrătoare. În cazurile mai complexe, cu acordul președintelui comisiei, desfășurarea anchetei de serviciu poate fi prelungită cu încă cel mult 3 zile lucrătoare.

Instanța de apel consideră întemeiată și concluzia instanței de fond referitoare la lipsa imparțialității comisiei de anchetă. Din materialele cauzei rezultă că, Morosan Viorel, autorul demersului prin care a fost sesizată pretinsa abatere disciplinară, a fost inclus ulterior și în componența comisiei de anchetă de serviciu.

Chiar dacă legislația muncii nu conține o interdicție expresă în acest sens, principiile generale ale unui proces echitabil și ale imparțialității procedurii disciplinare impun ca persoana care formulează acuzația ori sesizarea să nu participe la examinarea propriei sesizări în calitate de membru al organului de cercetare disciplinară. În caz contrar, se creează o aparență evidentă de părtinire și se compromite credibilitatea anchetei efectuate.

Instanța de apel reține că, principiul „*nemo judex in causa sua*” este aplicabil inclusiv procedurilor disciplinare de muncă, întrucât salariatul cercetat are dreptul la o procedură obiectivă și echitabilă. În speță, includerea autorului sesizării în componența comisiei de anchetă

justifică concluzia primei instanțe privind afectarea imparțialității cercetării disciplinare. Or, este întemeiată constatarea primei instanțe că, autorul demersului urma a fi audiat în calitate de persoană care a făcut sesizarea, dar nu să participe la deliberarea și luarea deciziei comisiei.

Sub aspectul temeiniciei sancțiunii, Colegiul observă că, însăși instanța de fond a reținut existența unor circumstanțe care puteau justifica inițierea procedurii disciplinare. Cu toate acestea, nulitatea sancțiunii nu a fost determinată de inexistența pretinsei abateri, ci de încălcările procedurale grave admise de angajator la desfășurarea anchetei și aplicarea sancțiunii disciplinare. Respectarea procedurii disciplinare constituie o condiție esențială pentru legalitatea măsurii aplicate, iar nerespectarea termenelor imperative prevăzute de lege atrage nulitatea sancțiunii, indiferent de gravitatea faptelor imputate salariatului.

În ceea ce privește prejudiciul moral, instanța de apel apreciază drept legală și proporțională soluția instanței de fond privind încasarea sumei de 3 000 lei. Aplicarea nelegală a unei sancțiuni disciplinare reprezintă prin ea însăși o ingerință în drepturile personale nepatrimoniale ale salariatului și este aptă să genereze suferințe psihice, afectarea reputației profesionale și stare de insecuritate profesională.

Totodată, cuantumul acordat de prima instanță este unul rezonabil, fiind stabilit cu respectarea principiilor echității și proporționalității. Prin urmare, criticile apelantei referitoare la lipsa prejudiciului moral nu pot fi reținute.

Potrivit art.82 Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

În conformitate cu art.94 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

În temeiul art.90 lit.i) Codul de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.*

Conform art.96 alin.(1) Codul de procedură civilă*, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.* Alin.(1^1) *Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Sub aspectul cheltuielilor de judecată, instanța de apel reține că, soluția primei instanțe este de asemenea legală și proporțională. Din actele dosarului rezultă că, reclamanta a suportat cheltuieli reale pentru asistență juridică în sumă de 7 000 lei, confirmate prin actele anexate (f.d.2,3). Prima instanță a examinat caracterul rezonabil al acestor cheltuieli și a redus parțial suma solicitată inițial până la 6 000 lei. În aceeași ordine de idei, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, Colegiul civil stabilește că, prima instanță just a dispus încasarea din contul pârâtei a sumei de 200 lei cu titlu de taxă de timbru achitate de reclamantă la depunerea cererii de chemare în judecată.

Totodată, dat fiind faptul că, reclamanta este scutită prin Lege de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii, aceasta urmează a fi încasată în bugetul statului de la pârâtul/apelant reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei.

Pe cale de consecință, Colegiul civil constată că, instanța de fond corect a încasat de la pârâtul SA „RED-Nord" în contul statului taxa de stat în sumă de 450,00 lei, de achitarea căreia reclamanta este scutită.

Prin urmare, Colegiul constată că, instanța de fond a apreciat corect circumstanțele de fapt și a aplicat corect normele de drept material și procedural incidente cauzei. Motivele invocate în apel reprezintă, în esență, o interpretare diferită a probelor și a normelor legale, fără a demonstra caracterul ilegal sau neîntemeiat al hotărârii contestate.

Pentru aceste motive, instanța de apel consideră necesară respingerea cererii de apel declarate de S.A. „RED-Nord" și menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 5 august 2025 ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ,

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de SA „RED-Nord".

Se menține fără modificări hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central, din 05 august 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Ursu Angela către SA „RED-Nord", privind anularea parțială a ordinului de sancționare disciplinară, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Elena Grumeza

Judecătorii Natalia Costaș

Ivan Parii